

Raadsinformatiebrief

Onderwerp	: Stand van zaken ontwikkeling Integraal Huisvestingsplan (IHP)
Aanleiding	: De ontwikkeling van het IHP voor Alblasserdam
Datum	: 20 november 2019
Portefeuillehouder	: A.D. Zandvliet
Schrijver	: Laure ter Stege

Geachte leden van de gemeenteraad,

U ontvangt deze raadsinformatiebrief, omdat ik u wil informeren over de stand van zaken en het verdere proces met betrekking tot de ontwikkeling van een Integraal huisvestingsplan (IHP) voor het Primair Onderwijs en kinderopvang in Alblasserdam.

Inleiding

Op dit moment worden aanvragen op het gebied van onderwijshuisvesting van schoolbesturen aan de gemeente Alblasserdam (zoals aanvragen voor de voorziening nieuwbouw) individueel behandeld binnen de systematiek van een jaarcyclus. In 2016 hebben de sectorraden van het Primair Onderwijs (PO-raad) en Voortgezet Onderwijs (VO-raad) samen met de VNG een wetsvoorstel ingediend met als uitgangspunt de gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeente en schoolbesturen voor de (kwaliteit van de) huisvesting van scholen. Verwacht wordt dat dit voorstel binnenkort formeel aan de huidige minister wordt aangeboden. Een belangrijk element uit het voorstel betreft het vervangen van deze jaarcyclus door een langere periode, waarin gemeenten na overleg met de betrokken schoolbesturen en kinderopvangorganisaties het huisvestingsbeleid en het investeringsprogramma voor een periode van 4 jaar vastleggen in een meerjarenprogramma met een doorkijk tot ten minste het 16^e jaar. Dit meerjarenprogramma wordt het Integraal Huisvestingsplan (IHP) genoemd. Het IHP geeft voor de eerste 4 jaar concreet aan wat de opgave is en geeft een doorkijk voor de langere termijn (20 jaar).

In het voorjaar van 2019 is in Alblasserdam gestart met de ontwikkeling van een IHP voor het Primair Onderwijs en kinderopvang. De kinderopvangorganisaties zijn betrokken bij de ontwikkeling van het IHP, omdat de gemeente, schoolbesturen en kinderopvangorganisaties, wanneer dit mogelijk is, gezamenlijk inzetten op de vorming van (Integrale) Kindcentra. Er wordt ingezet op onderwijshuisvesting waarbij, waar mogelijk, ook kinderopvang mogelijk is. De ontwikkeling van het IHP gebeurt onder begeleiding van Advies- en bouwmanagementbureau Hevo. Dit bureau is ingehuurd door de gemeente Alblasserdam. Middels een Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) wordt in samenwerking met de schoolbesturen en kinderopvangorganisaties gewerkt aan het IHP. Ook de gemeente neemt deel aan dit overleg en voert hierbij de regie.

Beoogd resultaat

Uw raad te informeren over de stand van zaken en het verdere proces van het opleveren van een IHP voor Alblasserdam.

De stand van zaken met betrekking tot het IHP Alblasserdam

Het IHP bestaat uit vier deelproducten. Allereerst de bouwsteennotitie. Deze bouwsteennotitie geeft de visie van de gemeente, schoolbesturen en kinderopvangorganisaties op onderwijshuisvesting weer. De gemeente Alblasserdam, de betrokken schoolbesturen en kinderopvangorganisaties streven gezamenlijk naar een toekomstbestendig landschap voor kinderen van 0-13 jaar waarin zij de beste ontwikkelkansen krijgen. Juist om een doorgaande ontwikkelingslijn voor deze kinderen te realiseren zijn ook de kinderopvangorganisaties betrokken bij de vorming van het IHP voor Alblasserdam. Het doel is om kinderen in Alblasserdam de best mogelijke kansen te bieden in hun ontwikkeling en voor te bereiden op hun toekomst. Daarbij is het van belang dat het ontwikkelaanbod toegankelijk is en

aansluit op de vraag van de maatschappij. Ten tweede is een nulmeting uitgevoerd en de daarbij behorende beoordeling van het gebouwenbestand. Deze nulmeting is uitgevoerd via QuickScans en fungeert als fundering voor het IHP. De indicatoren voor de QuickScans waren: uitstraling, bouwkundige staat, veiligheid, binnenmilieu, exploitatie en onderwijskundige staat. Op basis van de uitkomsten van de QuickScans en de in het OOGO afgesproken urgentiecriteria is gestart met de scenario-ontwikkeling: het derde deelproduct. Kort gezegd geeft dit derde deelproduct een overzicht van welke school/kindcentrum, wanneer op de rol staat voor (ver)nieuwbouw in de aankomende 20 jaar. Dit derde deelproduct wordt in de onderstaande tabel beknopt weergegeven:

Tijdspad	School
0-5 jaar	IKC De Twijn – nieuwbouw (reeds in uitvoering)
0-5 jaar (ambitie)	t'Nokkenwiel Boerenpad / OBS Het Palet – (ver)nieuwbouw Boerenpad en het oplossen van het ruimtetekort voor Het Palet <i>*Voor de locatie t'Nokkenwiel Maasplein is er geen vervangingsopgave op korte termijn in dit IHP. Echter wordt de locatie deels als onveilig ervaren, dit heeft te maken met het schoolplein. Het veilig inrichten van het schoolplein is een prioriteit op de korte termijn.</i>
5-10 jaar (ambitie)	Het Kompas – (ver)nieuwbouw
5-10 jaar (ambitie)	IKC De Schalm (ver)nieuwbouw inclusief het oplossen van het ruimtetekort
10-20 jaar (ambitie)	Ds. Joannes Beukelmanschool Weverstraat – (ver)nieuwbouw
10-20 jaar (ambitie)	t'Nokkenwiel Maasplein – (ver)nieuwbouw

Over de voorlopige scenario's is consensus bereikt tussen de schoolbesturen, kinderopvangorganisaties en gemeente. Een belangrijke randvoorwaarde voor het kunnen uitwerken van het IHP is hiermee ingevuld.

Het verdere proces

Het vierde deelproduct betreft de financiële vertaling. Hier zijn reeds stappen in gezet, maar dit deelproduct is nog niet afgerond. Er wordt onder andere aandacht besteed aan het kwaliteitsniveau van de gebouwen, de financiering van de m2 kinderopvang en de principes van Total Cost of Ownership (TCO): bij TCO dragen schoolbesturen mogelijk bij aan een deel van de stichtingskosten van een nieuwbouw- of renovatieopgave. In het najaar van 2019 wordt getracht ook dit vierde deelproduct af te ronden.

Inmiddels is Hevo wel al gestart met het schrijven van een concept IHP dat voortkomt uit het samenvoegen van de hiervoor beschreven deelproducten. Dit concept zal in gezamenlijkheid met de schoolbesturen en kinderopvangorganisaties worden besproken in het OOGO van november 2019. Het vierde deelproduct, de financiële vertaling, zal dan ook worden afgerond. Vervolgens zal dit concept IHP leiden tot een definitieve versie die ter besluitvorming zal worden voorgelegd aan het college van B&W en uw raad.

Argumenten

1.1. Een IHP leidt tot een meer integrale aanpak voor onderwijshuisvesting

Het huidige stelsel behandelt aanvragen individueel binnen de systematiek van een jaarcyclus. Dit stelsel bemoeilijkt een beleidsrijke en integrale beschouwing van de benodigde investeringen in het scholenlandschap van een gemeente. De systematiek van de jaarcyclus leidt daarmee in een aantal gevallen tot een gefragmenteerde aanpak. Een strategisch IHP als vervanger van de systematiek van de jaarcyclus stelt de gemeente, schoolbesturen en kinderopvangorganisaties in staat om op de korte en lange termijn toekomstbestendige keuzes te maken, een integrale aanpak te hanteren en een proactief (investerings-)beleid te voeren.

1.2. Het hebben van een IHP als gemeente wordt in de toekomst naar verwachting wettelijk verplicht
In het voorstel van de PO-raad, VO-raad en de VNG wordt onder andere voorgesteld om het IHP te verankeren in de wetgeving. Op deze manier is het vormen van een IHP niet vrijblijvend, maar wettelijk verplicht waarbij de partijen wel vrijheid hebben in de wijze van uitwerking van het IHP. Het voorstel van de sectorraden en de VNG wordt binnenkort formeel aan de huidige minister aangeboden en verwacht wordt dat het vanaf 2020 wettelijk verplicht is voor een gemeente om te beschikken over een IHP.

Kanttekeningen

1.1. In Alblasserdam hadden we toch al een IHP?

De gemeente heeft in 2006 in samenwerking met de schoolbesturen en kinderopvang het masterplan Brede School Alblasserdam ontwikkeld. De ontwikkeling van dit masterplan uit 2006 geeft aan dat de gemeente, schoolbesturen en kinderopvang al langer samenwerken vanuit de ambitie om de samenwerking tussen gemeente, schoolbesturen en kinderopvang vorm te geven. Met de ontwikkeling van het IHP wordt hier als het ware een volgende stap in gezet.

Financiën

De financiële consequenties van het vast te stellen IHP zijn op dit moment nog niet bekend en kunnen derhalve als PM geraamd worden. De uit het IHP voortvloeiende lasten zullen volgens inschatting op zijn vroegst in 2022 onderdeel uitmaken van de gemeentebegroting. In het meerjareninvesteringsprogramma wordt daarom de post "onderwijshuisvesting" opgenomen. Voor de jaren 2022 en 2023 wordt hier een PM bedrag op geraamd. Wel wordt er voor 2021 rekening gehouden met bepaalde voorbereidingskosten, zoals de uitvoering van een eerste haalbaarheidsonderzoek. Voor elk van de in dit advies beschreven scenario's zal namelijk een haalbaarheidsonderzoek worden uitgevoerd. Op basis van dit onderzoek kan ook de afweging worden gemaakt tussen (ver)nieuwbouw of renovatie. In de perspectiefnota van 2021 wordt rekening gehouden met deze voorbereidingskosten.

Uitvoering

In opdracht van de gemeente begeleidt Hevo de gemeente, de schoolbesturen en kinderopvangorganisaties om te komen tot een IHP voor het Primair Onderwijs en kinderopvang in Alblasserdam. Over dit IHP wordt op dit moment OOGO gevoerd. De vervolgstappen die voortvloeien uit de definitieve versie van het IHP zullen door de gemeente (afdeling Ruimtelijke en Maatschappelijke ontwikkeling) al dan niet in samenwerking met de schoolbesturen en kinderopvangorganisaties worden uitgevoerd.

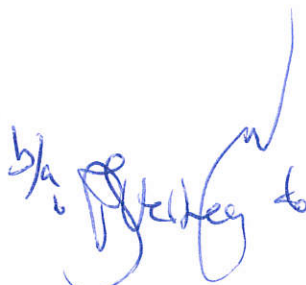
Communicatie

De partijen die bij het opstellen van het IHP betrokken zijn zullen inventariseren wie zij moeten informeren over de gevolgen van het IHP. De gemeente voert hierbij regie. Samen met de afdeling communicatie zal een kernboodschap worden geformuleerd om zo te zorgen voor eenduidige communicatie door alle partijen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

de secretaris
S. van Heeren

de burgemeester
J.G.A. Paans